

DÜZEY BELİRLEME SINAVI - 2

Cüneyt Bademciođlu

www.bademci.com

DÜZEY BELİRLEME SINAVI - 2

<u>Bölümler:</u>	<u>Sayfa No:</u>
Açıklamalar	2
Cevap Kağıdı	3
Sınav	4
Cevap Anahtarı	8
Çözümler	9

DÜZEY BELİRLEME SINAVI - 2

Açıklama:

1. Çoktan seçmeli 50 soruluk bu sınavdan alacağınız puan, sitemizi takip edebilecek düzeyde olup olmadığınızı belirlemeyi amaçlamaktadır.
2. 50 dakikalık süre içerisinde doğru cevap sayınız 27-28'i geçememişse, bu durum, ÜDS/KPDS sınavları açısından ciddi eksiklikleriniz olduğuna işaret edecektir. Bu takdirde, cevap anahtarınızla birlikte, bize yazıp, önerilerimize başvurabilirsiniz.
3. Aldığınız puan ne kadar yüksek olursa olsun, bu sınava ait Çözümler dosyasını çalışmanızı öneririz. Dosyada yapılan açıklamalar, tam olarak oturmamış gramer bilgilerinizi size hatırlatacak ve doğruyu yanlıştan ayırt etmenizi sağlayacaktır.

KISALTMALAR

DBS Düzey Belirleme Sınavı

*t. Transitive Fiil

*int. Intransitive Fiil

(Transitive ve intransitive fiillere örnek: fall (int) / drop (t), grow (t/int).

Fall düşmek demektir. Düşürmek anlamına gelmez. Geçişsiz fiildir.

I fell down.

I **fell** the vase (x) cümlesi I dropped the vase şeklinde düzeltilmelidir. Ardından nesne geldiği için fall fiili yerine burada drop kullanılmalıdır.

Grow hem büyümek hem büyütme demektir. Yani, hem geçişli, hem geçişsiz kullanılabilen bir fiildir.

I grow (büyütme, yetiştirme) vegetables in my garden.

Vegetables grow (büyümek, yetişmek) in my garden.)

x ya da **kırmızı renk** : yanlış örnek işareti

* : dipnot işareti

ü ya da **mavi renk** : doğru örnek işareti

smt : something

smb ya da **smb** : someone ya da somebody

DÜZEY BELİRLEME SINAVI - 2

CEVAP KAĞIDI

1. A B C D
2. A B C D
3. A B C D
4. A B C D
5. A B C D
6. A B C D
7. A B C D
8. A B C D
9. A B C D
10. A B C D
11. A B C D
12. A B C D
13. A B C D
14. A B C D
15. A B C D
16. A B C D
17. A B C D
18. A B C D
19. A B C D
20. A B C D
21. A B C D
22. A B C D
23. A B C D
24. A B C D
25. A B C D

26. A B C D E
27. A B C D E
28. A B C D E
29. A B C D E
30. A B C D E
31. A B C D E
32. A B C D E
33. A B C D E
34. A B C D E
35. A B C D E
36. A B C D E
37. A B C D E
38. A B C D E
39. A B C D E
40. A B C D E
41. A B C D E
42. A B C D E
43. A B C D E
44. A B C D E
45. A B C D E
46. A B C D E
47. A B C D E
48. A B C D E
49. A B C D E
50. A B C D E

DÜZEY BELİRLEME SINAVI - 2

1. - 14. sorularda, aşağıdaki parçada numaralanmış yerlere uygun düşen sözcük ya da ifadeyi bulunuz.

Nowadays (1) ---- quite early what kind of work they would (2) ---- . When I was at school, we had to choose what to study when we were fifteen. I chose scientific subjects. "In the future, scientists (3) ---- a lot of money," my parents said. (4) ---- to learn physics and chemistry, but in the end I decided that I would never be a scientist. It was a long time (5) ---- my parents that I wasn't happy at school. "I didn't think you were," said my mother." (6) ---- , " said my father. "Well, the best (7) ---- now is to look for a job."

I talked about it with my friends Frank and Lesley. Neither of them (8) ---- suggest anything, but they promised that they (9) ---- their friends. A few days later while I (10) ---- bed, someone telephoned. "Is that Miss Jenkins?" a man's voice asked. "I understand your hobby is photography and I've got a job that might interest you in my clothes factory. My name is Mr Thomson." He seemed pleasant on the phone so I went (11) ---- . I was (12) ---- I almost forgot to say goodbye. "Good luck!" my mother (13) ---- me.

I arrived a bit early and when Mr Thomson came he asked me if (14) ---- a long time. "No, not long," I replied. After talking to me for about twenty minutes he offered me a job - not as a photographer though, as a model!

1. A) the most people decide
B) the most people decides
C) most people decide
D) most people decides

2. A) like to do
B) like to make
C) do
D) make

3. A) shall earn
B) will earn
C) going to earn
D) are earning

4. A) During three years I've tried
B) During three years I tried
C) For three years I've tried
D) For three years I tried

5. A) that I didn't tell
B) before I told
C) when I wasn't telling
D) before telling

6. A) Nor I did
B) I didn't neither
C) I didn't either
D) I didn't too

7. A) to do
B) you should do
C) thing to do
D) thing that you do

8. A) may
B) might
C) can
D) could

9. A) should ask
B) would ask
C) were asking
D) have asked

10. A) was still in
B) still was in
C) was still in the
D) still was in the

11. A) that I should see him
B) for seeing him
C) to see him
D) for to see him
12. A) so excited than
B) so excited as
C) so much excited
D) so excited that
13. A) told
B) said
C) told to
D) said to
14. A) I had been waiting
B) I had been expecting him
C) I have been waiting
D) I have been expecting him

15. - 50. sorularda, cümlede boş bırakılan yerlere uygun düşen sözcük ya da ifadeyi bulunuz.

15. Is her ---- than mine?
A) shorter hair
B) hair shorter
C) hair more short
D) more short hair
16. Phone me when you get ---- .
A) to home
B) at home
C) in home
D) home

17. When ---- a game of football?
A) had you last
B) did you last have
C) last had you
D) did you have last
18. I can't find the book ---- .
A) nowhere
B) everywhere
C) anywhere
D) somewhere
19. There's not much news in today's paper, ---- ?
A) isn't it
B) are there
C) is there
D) aren't there
20. Fred doesn't like babies . ---- Jill.
A) Nor does
B) So doesn't
C) So does
D) Nor doesn't
21. He often tells stories ---- .
A) what people laugh at
B) which people laugh
C) that people laugh at
D) at what people laugh
22. Let's not ---- tonight. There's a good film on television.
A) to go somewhere
B) go to somewhere
C) go nowhere
D) go anywhere

23. The baby is crying! Will you ---- while I prepare his milk?

- A) tear him up
- B) look after him
- C) care him
- D) make him up

24. A secretary's job isn't always easy ---- .

- A) of to do
- B) for doing
- C) of doing
- D) to do

25. ---- was fine, I sat out in the garden.

- A) For it
- B) As it
- C) For there
- D) As there

26. While we were travelling ---- , it started to rain.

- A) towards London in my car
- B) towards London by my car
- C) against London in my car
- D) against London by my car

27. Jack brought us ---- cheese.

- A) enough of
- B) too many
- C) some more
- D) a lot

28. ---- draw very well.

- A) These both children
- B) Both of they
- C) Both them
- D) Both these girls

29. To travel from England to Scotland you ---- a passport.

- A) mustn't have
- B) haven't got
- C) don't need
- D) needn't

30. Your pen's on the floor. ---- .

- A) Pick it up!
- B) Pick up it!
- C) Take it up!
- D) Take up it!

31. I like cheese and eggs ---- .

- A) for breakfast
- B) for the breakfast
- C) with breakfast
- D) with the breakfast

32. Do you like the cakes? I don't like ---- .

- A) all them
- B) them all
- C) every
- D) everyone

33. Children shouldn't leave their toys on the floor. They should ---- .

- A) put out them
- B) put off them
- C) put them away
- D) put them off

34. Where can we get a ball? Let's ---- .

- A) lend one from John
- B) lend John's one
- C) borrow one of John
- D) borrow one from John

35. I ---- home at half past six.

- A) was at
- B) come at
- C) arrive in
- D) go to

36. I ---- early, but on Sundays I stay in bed late.

- A) usually go up
- B) usually get up
- C) used to go up
- D) used to get up

37. When ---- Mr Jones?

- A) you have met
- B) you did meet
- C) you met
- D) did you meet

38. The girls ---- talked to were quite happy.

- A) we
- B) which we
- C) those we
- D) what we

39. Tony likes walking in the country and ---- .

- A) also does Mary
- B) so does Mary
- C) Mary likes also
- D) so Mary likes

40. ---- it is from Bristol to Glasgow!

- A) What long a way
- B) What distance
- C) How long way
- D) How far

41. I ---- meet her every day.

- A) used to
- B) wanted
- C) liked
- D) am not able

42. You said the books were on the desk but ---- there.

- A) there was no one
- B) there were none
- C) there were no ones
- D) was none

43. Have you got a ---- , please?

- A) fishes tin
- B) fish tin
- C) tin of fishes
- D) tin of fish

44. John's not been to New York. ---- .

- A) Neither has Ben
- B) Ben hasn't also
- C) Nor is Ben
- D) Ben isn't too

45. How ---- have you been to America?

- A) much time
- B) many times
- C) long for
- D) long ago

46. Tell ---- back tomorrow.

- A) Pam to come
- B) Pam come
- C) to Pam to come
- D) to Pam come

47. There was a lot of post today but ---- you.

- A) it's nothing for either of
- B) it's nothing for either
- C) there's nothing for either of
- D) there's nothing for either

48. He doesn't ---- English.

- A) neither speak or write
- B) neither speak nor write
- C) speak or write
- D) speak nor write

49. Is that the man ---- yesterday?

- A) you met
- B) has met you
- C) you've met
- D) met you

50. The restaurant had plenty of tables but ---- .

- A) one only empty
- B) only one empty
- C) no one empty
- D) no ones empty

DÜZEY BELİRLEME SINAVI - 2

CEVAP ANAHTARI

1.	☐	☐	☒	☐	
2.	☒	☐	☐	☐	
3.	☐	☒	☐	☐	
4.	☐	☐	☐	☒	
5.	☐	☒	☐	☐	
6.	☐	☐	☒	☐	
7.	☐	☐	☒	☐	
8.	☐	☐	☐	☒	
9.	☐	☒	☐	☐	
10.	☒	☐	☐	☐	
11.	☐	☐	☒	☐	
12.	☐	☐	☐	☒	
13.	☐	☐	☐	☒	
14.	☒	☐	☐	☐	
15.	☐	☒	☐	☐	
16.	☐	☐	☐	☒	
17.	☐	☒	☐	☐	
18.	☐	☐	☒	☐	
19.	☐	☐	☒	☐	
20.	☒	☐	☐	☐	
21.	☐	☐	☒	☐	
22.	☐	☐	☐	☒	
23.	☐	☒	☐	☐	
24.	☐	☐	☐	☒	
25.	☐	☒	☐	☐	
26.	☒	☐	☐	☐	☐
27.	☐	☐	☒	☐	☐
28.	☐	☐	☐	☒	☐
29.	☐	☐	☒	☐	☐
30.	☒	☐	☐	☐	☐
31.	☒	☐	☐	☐	☐
32.	☐	☒	☐	☐	☐
33.	☐	☐	☒	☐	☐
34.	☐	☐	☐	☒	☐
35.	☒	☐	☐	☐	☐
36.	☐	☒	☐	☐	☐
37.	☐	☐	☐	☒	☐
38.	☒	☐	☐	☐	☐
39.	☐	☒	☐	☐	☐
40.	☐	☐	☐	☒	☐
41.	☒	☐	☐	☐	☐
42.	☐	☒	☐	☐	☐
43.	☐	☐	☐	☒	☐
44.	☒	☐	☐	☐	☐
45.	☐	☒	☐	☐	☐
46.	☒	☐	☐	☐	☐
47.	☐	☐	☒	☐	☐
48.	☐	☐	☒	☐	☐
49.	☒	☐	☐	☐	☐
50.	☐	☒	☐	☐	☐

DÜZEY BELİRLEME SINAVI - 2

ÇÖZÜMLER

Soru 1. Nowadays ---- quite early what kind of work they would like to do.

- A) the most people decide
- B) the most people decides
- C) most people decide
- D) most people decides

Çözüm 1. Doğru cevap C.

A ve B: People belirli bir insan topluluğuna işaret etmiyorsa, the artikeli (belirteç) almaz.

I don't like people smoking in public (halka açık) places.

People drive very badly in our country.

People isminin the artikeli alabilmesi için belirli bir topluluktan söz etmesi gerekir:

The President has the full support of **the people**. (Belirli bir ülkede yaşayan insanlar/ halk kast ediliyor.)

B ve D: Çoğul bir isim olan people ile tekil çekimli decides fiili uyumuyor. Decides fiili decide olarak değişmeli.

Soru 2. Nowadays most people decide quite early what kind of work they would ---- .

- A) like to do
- B) like to make
- C) do
- D) make

Çözüm 2. Doğru cevap A.

A: Bir isteği doğrudan söylemeyip nezaket gereği incelttiğimiz zaman would like to V1 kalıbından yararlanırız:

I would like to talk you about an important issue (mesele) if you have time. (...sizinle önemli bir konu hakkında görüşmek isterdim?)

Would you like to come with us for a walk?

B ve D: Bu seçeneklerde make fiili var. Work fiili make ile değil, do ile kullanılır.

What kind of **work** would your son like to **do** when he becomes a graduate (üniversite mezunu)?

There's a lot of **work** to **do** today.

C: Bu seçenekte verilen do fiili (ya da herhangi başka bir fiil) would ile yan yana geldiğinde, ilk düşünülecek yapılardan biri isim (aktarım) cümlesidir.

Direct speech (Doğrudan aktarım):

Ali to Cengiz: What **will** you do in the evening?

Indirect (Reported) speech (Dolaylı aktarım):

Ali **asked** Cengiz what he **would** do in the evening.

Nowadays children in Britain **decide** quite early what they **will** do in the future.

Children in the 18th century-Britain **decided** quite late what they **would** do in the future.

Görüldüğü gibi, will'in dolaylı aktarımı olan would, ana cümle geçmişe işaret ediyorsa kullanılabilir. Kuşkusuz would model fiilinin, geniş zaman cümlelerde karşımıza çıkan bir çok istisnai kullanımı da vardır (örn: would like to V1 kalıbında ya da nezaket formundaki sorularda (örn: Would you please help me?). Ancak, 2 numaralı sorunun bağlı olduğu cümlede bu tür özel bir durum/istisna göremiyoruz.

Soru 3. "In the future, scientists ---- a lot of money," my parents said.

- A) shall earn
- B) will earn
- C) going to earn
- D) are earning

Çözüm 3. Doğru cevap B.

A: Yakın bir geçmişte, İngiliz dilinde shall yardımcısı 1. tekil ve çoğul şahıslar (I – we) için tercih edilirdi.

We shall soon move (taşınmak) from this house.

I shall sell seashells (istiridye vs. kabuğu) on the seashore. (Telaffuzu geliştirmek için söylenen bir tekerleme.)

Günümüz İngilizce'sinde ise, shall bir-iki özel durum (teklifler, hukuk metinleri vs.) hariç, neredeyse hiç kullanılmıyor.

Tekliflerde shall:

Shall we arrange a meeting to discuss this matter?

Bu konuyu görüşmek için bir toplantı düzenleyelim mi?

Hukuk dilinde shall:

Anyone who has violated this law shall be strictly punished.

Her kim bu kanunu ihlal ederse şiddetle cezalandırılacaktır. (Shall burada bir tür emir kipi gibi iş görüyor.)

C: Going to V1'in are yardımcısına ihtiyacı var:

Scientists are going to earn a lot of money in the future.

Yazarın notu: Benim pek aklıma yatmıyor ama, konuşmacı, bu işe (bilim insanlarının gelecekte çok para kazanacak olmasına) kesin gözüyle bakıyorsa ve bundan “kaçış olmadığına” inanıyorsa, cümlede are going to V1 kullanabilir. Ama ülkemizde bilim yapmaya çalışan arkadaşlarımızın yaşadığı sıkıntıları hatırlayınca, are going to V1’in soru cümlesine 4 numara büyük geleceğini düşünüyorum.

D: Geleceği anlatmak için şimdiki zamandan yararlanabiliriz:

I’m getting a new job.

Yeni bir işe başlıyorum. (Demek ki anlaşma yapılmış, iş bağlanmış.)

Yukarıdaki örneği present continuous tense yerine simple future tense kullanarak bir kez daha kuralım ve ortaya çıkan iki cümle yapısını karşılaştıralım:

I’ll get a new job.

Herhalde yeni bir iş bakacağım/arayacağım. / İş değiştirmeyi düşünüyorum. (Demek ki kesinleşmiş bir karar vs. yok.)

Örneklerden anlayacağınız gibi, future yerine present continuous tense kullanmak için planlanmış ve gerçekleşmesi kesinleşmiş bir olayın varlığı ön koşuldur. Soru cümlesinde bu türden kesinleşmiş bir arrangement (düzenleme, antlaşma vs.) ile ilgili hiçbir ipucu yoktur. Dolayısıyla, bu cümlede geleceği anlatmak üzere **are earning** fiilinden yararlanamayız.

Soru 4. ---- to learn physics and chemistry, but in the end I decided that I would never be a scientist.

- A) During three years I’ve tried
- B) During three years I tried
- C) For three years I’ve tried
- D) For three years I tried

Çözüm 4. Doğru cevap D.

A ve B: During zaman zarfı, süreçlerin uzunluğunu ifade etmek için kullanılmaz:

I learnt some English **during** two months in Britain. (X)

Tahmin edebileceğiniz gibi, örnekte, during yerini for zarfına bırakmalıdır.

I learnt some English **for** two months in Britain.

Başka bir alternatifte ise, during yerinde kalır ama bu durumda toplam süreye işaret eden two months zaman zarfına yol görünür:

I learnt some English **during** my stay in Britain.

Demek ki during, bir zaman sürecinin adı ile yan yana gelirse sorun ortadan kalkıyor:

During the war we had hard days.

He passed away (ölmek) during the night.

People living in Antalya don’t use stoves during winter.

O halde, during bir zaman parçasının isim olarak belirlendiği yerlerde kullanılıyor, for ise toplam süre belirtiyor (for three nights / for ten years vs.). Sonuç olarak, A ve B seçenekleri devre dışı.

C: Soru cümlesinin devamını hatırlayalım:

...but in the end I decided that I would never be a scientist.

But ile zıt sonuç anlatmak üzere ve simple past çekimle yolunuza devam ediyorsanız, işe, simple past ya da past perfect çekimle başlamış olmanız beklenir:

I **had completed** my training by the beginning of 1999, but I **was** still jobless (işsiz) at the end of the same year.

No one **was** interested in the lecture, but, out of courtesy (nezaket gereği), everyone **listened** till the end.

But zıt sonuç anlattığına göre bağlandığı ana cümlede zıt sebep bulunmalıdır. Ancak, sebep sonuçtan önce meydana gelemeyeceğine göre, sebep anlatan bir cümle, sonuç anlatan bir cümleye göre daha yakın zamanda çekilmiş olmamalıdır:

He **is** ill but he **attended** (katılmak) the conference. (Ya **is was** olmalı ya da **attended** örneğin, **will attend** olarak değişmeli.)

Buna göre, C seçeneğindeki present perfect çekim (I've tried) sorunun devamında verilen but + simple past ile uyumsuzdur.

Soru 5. It was a long time ---- my parents that I wasn't happy at school.

- A) that I didn't tell
- B) before I told
- C) when I wasn't telling
- D) before telling

Çözüm 5. Doğru cevap B.

Mantık bize A ve C'nin esastan hatalı olduğunu söylüyor. Çünkü metnin gelişinden, hikayeyi bize anlatan kız ve anne ve babası arasında bir konuşma geçtiği anlaşılıyor. 5. soru cümlesinin hemen arkasından anne ve babanın kızlarına verdiği cevapları hatırlayalım:

"I didn't think you were," **said my mother.**" (6) ---- , " **said my father.**

Demek ki ortada söylenmiş bir şeyler var. Ancak, A ve C seçenekleri böyle bir konuşmanın varlığını inkar ediyor.

- A) that I didn't tell
- C) when I wasn't telling

A: Şimdi A seçeneğine farklı bir açıdan yaklaşalım ve bu seçeneğin hatasını daha açık bir şekilde gözler önüne serelim:

It was a long time ago that we had a chat (sohbet, çene çalma).

It was ages (çok uzun zaman) ago that we last saw a film together.

Sizin de fark ettiğiniz gibi, it was a long time genellikle ago zaman zarfına bağlanır ve bu yapıyı olumlu bir yan cümle izler. Bu nedenle, Türkçesi doğru görünse dahi, aşağıdaki gibi bir cümle İngilizce açısından kusurludur:

It was a long time ago that we **didn't have** a chat.
Karşılıklı sohbet etmeyeli uzun zaman oldu.

Doğru kuruluş aşağıdaki gibi olmalıdır:

It was a long time ago that we last had a chat.
Son kez karşılıklı sohbet ettiğimizden beri uzun zaman oldu.

O halde A seçeneğinin iki hata taşıdığı ortaya çıkmış oldu (ago: yok; - didn't tell: olumsuz).

C: Bu seçeneğin neresini tutsanız elinizde kalıyor. Hem a long time diyerek uzun bir süreden bahsedeceksiniz, hem de when ile adı belli olmayan bu zamanı tarif etmeye çalışacaksınız. Doğru yapının aşağıdaki gibi kurulması gerekmez miydi?:

We want to buy a cottage (kır evi) in the country (sayfiye, şehir dışı) for **the time when** we retire.

I'll never forget **the day when** I first met my wife.

D: Şimdi geldik işin can alıcı noktasına, yani before telling them ile before I told them arasındaki farka. İndirgeme (reduction) bahsini duymuşsunuzdur. İsterseniz basit bir örnek vererek hatırlamanıza yardımcı olalım:

Before I bought my present house, I had seen perhaps a hundred houses.

Birleşik cümlelerin basit analizi:

Yan cümle: Before I bought my present house,

Ana cümle: I had seen perhaps a hundred houses.

Ortak özne: I

Cümlelerin indirgenmiş hali:

Before **buying** my present house, I had seen perhaps a hundred houses.

Kurallar:

1. İndirgenecek bir birleşik cümlede öznelerin ortak olması gerekir.
2. İndirgeme sonrası yan cümlede özne atılır, fiil aktifse -ing eki alır ve indirgeme tamamlanır.

Not: Verilen örnek cümlelerin indirgenmesi sırasında her iki kurala da uyulmuştur.

Şimdi D seçeneğini soru cümlesine bağlayalım ve indirgemenin kurallara uygun yapı olup yapılmadığını kontrol edelim:

It was a long time before telling my parents that I wasn't happy at school.

It was a long time = ana cümle

before telling my parents that ... = indirgenmiş yan cümle

before telling = before it told (Çünkü ana cümlede ortak özne olarak it görünüyor.)

Cümlelerin indirgeme öncesi açılımı:

It was a long time before **it** told my parents that I wasn't happy at school.

Bağlaç + ing fiil indirgemesi yapabilmek için, ana cümle ve yan cümle öznelerinin ortak olması gerektiğini söylemiştik. Eğer doğru cevap **D** ise (ki değil), ana cümle öznesi it indirgenmiş cümlelerin de öznesi olur ve bu öznenin tell (söylemek) işini yapmış olması beklenir. Bu mümkün olmadığına göre, soru cümlesinde indirgeme yapılamaz.

Önemli not: İndirgeme konusunda daha fazla bilgi edinmek için sitemizdeki **Fen 7 ve Sağlık 8** sınavlarının çözüm dosyalarında, ctrl+F komutuyla indirgeme ya da reduction kelimelerini arayabilir ve çıkan sonuçları inceleyerek bu önemli konu hakkında bilginizi arttırabilirsiniz.

Soru 6. “I didn’t think you were,” said my mother.” ---- ,” said my father.

- A) Nor I did
- B) I didn’t neither
- C) I didn’t either
- D) I didn’t too

Çözüm 6. Doğru cevap **C**.

A: Olumsuz ekleme cümlelerini (Ne de ben vs.) başlatan elemanlar olan nor ve neither bağlandıkları cümleyi devrik yapıda isterler. Bu nedenle A seçeneği ‘Nor did I’ şeklinde kurulmalıydı.

Jane: I didn’t like the film.

Bob: Nor/Neither did I.

B: Bu seçenekte, İngiliz gramerindeki en önemli hatalardan biri yapılmış ve iki olumsuz yan yana gelmiş: didn’t ve neither. Doğru cümle kuruluşu aşağıdaki gibi olmalıydı:

I didn’t either.

Jane: I didn’t like the film.

Bob: I didn’t either.

Not: neither (= not either)

D: Too bir ekleme ifadesidir ama olumlu cümlelerde kullanılır:

Jane: I liked the film.

Bob: I did too.

Soru 7. "Well, the best ---- now is to look for a job."

- A) to do
- B) you should do
- C) thing to do
- D) thing that you do

Çözüm 7. Doğru cevap C.

A: Cevap olmaya aday çeldirici bir seçenek. Ama bir soruya cevap vermeyi unutmuş: en iyi ne?

The best to do is to look for a job. (x) (Yapılacak en iyi iş aramak.)

The best to do is to work. (x) (Yapılacak en iyi çalışmak.)

Best bir sıfattır ve bir ismi nitelemesi beklenir. Bu nedenle, yukarıdaki cümlelerin doğru hale gelebilmesi için küçük bir değişikliğe ihtiyaç var:

The **best thing to do** is to look for a job. (Ü) (Yapılacak en iyi şey iş aramak.)

The **best thing to do** is to work. (Ü) (Yapılacak en iyi şey çalışmak.)

B: Aynı üç kağıt burada da açılmış: the best ne? The best'i takiben mutlaka thing ismi ya da cümlelerin gelişine uygun herhangi başka bir isim olmalı:

The **best thing** you should do is to look for a job. (Ü) (Yapman gereken en iyi şey iş aramak.)

Aslında bu, ilgi zamiri (that) düşmüş bir sıfat cümlesidir. That'i ait olduğu yere koyduğumuzda sıfat cümlesi tam olarak karşımıza çıkar:

The best thing that you should do now is to look for a job.

D: Do geniş zamanda cümleye 'otur oturduğun yerde' diyor, now ise 'kalk gidelim' diye cevap veriyor.

The best thing you **do now** is to look for a job.

Soru 8. I talked about it with my friends Frank and Lesley. Neither of them ---- suggest anything, but they promised that they would ask their friends.

- A) may
- B) might
- C) can
- D) could

Çözüm 8. Doğru cevap D.

A ve C: Yaşanan olayların geçmişte kaldığı açık. Bu nedenle A ve C seçeneklerinde verilen may ve can hatalıdır.

B: 'Might model fiili may'in past'ıdır. Neden cevap olmasın?' diyenlere:

'Might model fiili may'in past'ı değildir!'

Might, may gibi geniş ve geleceğe yönelik olarak kullanılır ve olasılık anlatır, ama bu olasılık may'e kıyasla daha düşüktür:

You might find Turkish trains rather slow.

She might arrive late. Spare (ayırarak/bir kenara koymak) some of the meal for her.

Aktarım cümlelerinde ya da 2. tip if'li cümlelerde may yerine might kullanılır:

David to Mary: "I may be late tonight."

Aktarım: David told Mary that he might be late that night.

2. tip if'li cümle: If I knew some French, I might help you a bit with your French homework.

Ancak, bu tür cümlelerde karşımıza çıkan might kipi gerçek anlamda geçmiş anlatmaz (yani olayların meydana gelip gelmediği hakkında hiçbir bilgi vermez). Might geçmiş anlatsın isteniyorsa, have V3'ü göreve çağırmak gerekir:

Our team might have won the game with a bit of luck.

Şans biraz bizden yana gülseydi takımımız maçı kazanabilirdi. (Sonuç: Maç kaybedilmiş.)

Sonsöz: Yaptığımız açıklamaya göre, bu sorunun üç seçeneğini birbirine eşitleyip atmak mümkün görünüyor: **A=B=C**.

D: Could hem geçmişe, hem de geniş/gelecek zamanlara işaret edebilir:

The teacher asked me a question but I **couldn't answer** it. (geçmiş)

The teacher **could ask** us difficult questions in tomorrow's exam. (gelecek)

Soru 9. ... but they promised that they ---- their friends.

- A) should ask
- B) would ask
- C) were asking
- D) have asked

Çözüm 9. Doğru cevap B.

A: Yapılmasına söz verilen bir şey için:

I promised I **should** help him. (Ona yardım etmem gerektiğine söz verdim.)

demezsiniz. Bunun yerine:

I promised I **would** help him. (Ona yardım edeceğime söz verdim.)

cümlesini tercih eder ve model fiil olarak will'in aktarımı olan would kipini kullanırsınız. Aynı söz past tense'te değil, present tense'te verilmiş olsaydı, would görevi will'e bırakırdı:

I promise I will help him. (Ona yardım edeceğime söz veriyorum.)

Önemli not: Should, could kipine benzer şekilde hem geniş hem geçmiş zamanda görev alabilir.

Ebru to Aylin: "You should listen to my advice."

Ebru told Aylin that she should listen to her advice.

C ve D: were asking ve have asked fiilleri yapılmış işlerden bahsediyor. Halbuki promise bir işin sadece yapılacağına söz veriyor ama ortada yapılmış bir iş yok. O halde, promise fiilini izleyen ikinci fiil ancak gelecek zamanda çekilebilir dersek herhalde hata etmiş olmayız:

I promise I will not promise again.

Not: Past bir cümlede çoğunlukla present perfect'in yeri olmaz. Bu, D seçeneğinin iki kez hatalı olduğunu gösteriyor.

Soru 10. A few days later while I ---- bed, someone telephoned.

- A) was still in
- B) still was in
- C) was still in the
- D) still was in the

Çözüm 10. Doğru cevap **A**.

A: Still, to be fiilinden sonra ama diğer ana fiillerden önce kullanılır:

He **is + still** a teacher.

He **still + teaches** at the same school.

Ayrıca, herhangi bir özelliği olmayan (ya da önemsenmeyen) ve içinde her gece uyuduğunuz yataktan söz ediyorsanız, bed kendisinden önce the artikeli almaz:

I am in bed.

I went to bed late last night.

Were you in bed when I called you?

B: Bkz. A seçeneği giriş açıklaması.

C ve D: Bu seçenek daha önceden belirginlik kazanmış, herhangi bir bakımdan özelliği olan bir yataktan bahsediyor. Halbuki hikayede böyle bir yataktan daha önce hiç söz edilmemişti:

I was in the big bed / the white bed / the bed that I had bought in Paris.

D ayrıca, word order (söz dizini) açısından da yanlış. Bkz. A seçeneği giriş açıklaması.

Soru 11. He seemed pleasant on the phone so I went ---- .

- A) that I should see him
- B) for seeing him
- C) to see him
- D) for to see him

Çözüm 11. Doğru cevap C.

A: Hope, think gibi bazı duygu ve düşünce belirten fiiller that'e bağlanarak, konuşmacıya belli bir konu üzerinde yorum yapma (fikir beyan etme) hakkı verirler:

I hope that it won't rain tomorrow.

Many betters (bahisçi) thought that Fenerbahçe would lose against Sevilla of Spain.

Ancak hareket anlatan fiiller ile bu türden yorumlar yapılamaz:

I come that... / I go that... (x)

Bu fiiller, olsa olsa amaç anlatmak üzere to V1 fiillere bağlanabilirler:

I came here to see you.

I went there to visit him.

Not: Eğer yine de A seçeneğinde verilen that'li isim cümlesini go fiiline bağlamakta inat ederseniz, bunu kimse görmeden yapmanızı tavsiye ederiz. Biz, denemede bulunmak isteyen arkadaşlar için aşağıda bir kolaylık düşündük. Yaptığımız bu büyük hizmetin İngiliz gramerine yeni bir açılım getirmesini dileriz:

I went that I should see him. (x) (Gittim ki kimi göreyim: onu!)

B: Bu seçeneğin hatasıyla ilgili ayrıntılı açıklama için bkz. DBS 1/s. 24. Bir insanın amaçladığı bir işi/eylemi anlatmak için in order to V1, so as to V1 ya da kısaca to V1 kullanılır:

I went to England (in order) to improve my English.

For +Ving fiil ise, genellikle cansız nesnelere ne işe yaradıkları anlatılırken kullanılır:

This tool (alet) is for opening cans (konserve).

D: for to see him ifadesinde for bir edattır ve edatları takiben gelen fiiller Ving halde bulunurlar:

A strimmer is a machine for cutting grass and weeds (ayrık otu).

Ancak, for ve to V1 fiil arasına bir nesne girerse bu ikili yan yana gelebilir:

This bag is too heavy for me to carry.

The washing machine is waiting for the mechanic to be mended.

Soru 12. I was ---- I almost forgot to say goodbye.

- A) so excited than
- B) so excited as
- C) so much excited
- D) so excited that

Çözüm 12. Doğru cevap D.

A: Than ikinci derece sıfat/zarf karşılaştırması için habercidir:

I was more excited than anyone else.

İki hata:

1) A seçeneğinde verilen so pekiştiricisi ikinci derece karşılaştırmalarda kullanılmaz.

2) So yerine more ve daha sonra than kullanılmış olsaydı bile, soru cümlesinin devamında karşılaştırma yapılabilecek bir insan vs. (karşılaştırmanın ikinci ayağı) görünmüyor. Doğru bir karşılaştırma cümlesi aşağıdaki gibi kurulmalıdır:

I got a better mark (puan) than many of my classmates (okul/sınıf arkadaşı).

B: so excited as birinci derece bir karşılaştırma olup sadece olumsuz cümlelerde kullanılır:

When he heard that he had won the Oscar, he was not so excited as expected.
..... , beklendiği kadar heyecanlanmadı.

Football is not so popular in the USA as in Turkey.

Önemli not: Yukarıdaki örneklerde so ... as yerine as ... as karşılaştırması da pekala iş görür.

...he was not as excited as expected.

Football is not as popular in the USA as in Turkey.

C: Much öncelikle bir miktar belirleyicidir; sıfatların değil, sayılamayan isimlerin miktarını belirler ve genellikle olumsuz cümlelerde karşımıza çıkar:

We haven't got much time.

There isn't much bread left. I must buy some.

C seçeneğinde verilen excited bir isim değil, sıfattır. Bu durum much'ın önünü keser. Ancak, kimi cümlelerde much bir sıfat ya da zarfla birlikte pekiştirici olarak kullanılabilir:

I was **much too** excited to see the Queen just before me.

Kraliçe'yi tam önümde görüverince çok heyecanlandım.

Dikkat ederseniz, örnek cümlede much, excited sıfatını değil, (kendisi de bir pekiştirici olan) too zarfını pekiştirmektedir.

Our daughter is **much more** interested in serials (dizi film) than anything else.

Dikkat ederseniz, örnek cümlede much, interested sıfatını değil, ikinci derece karşılaştırmayı sağlayan more zarfını pekiştirmektedir.

Sonuç:

1) C seçeneğinde, ne yukarıdaki örneklere benzer özel bir yapı vardır, ne de that bağlantı elemanı. Bu nedenle, seçenekte verilen yapının soru cümlesinde kullanılması hatalıdır.

2) Eğer so much + sayılamayan isim + that şeklinde bir yapı oluşturabilirsiniz, düzgün ve anlamlı bir cümle elde edebilirsiniz:

He won **so much money** in the lottery (piyango) **that** he didn't know how to spend it.

The music at the party was **so loud that** no one could hear each other properly. (loud: (ses için) yüksek; properly: doğru düzgün)

D: so sıfat/zarf that İngiliz gramerinin önemli ve sık kullanılan yapılarından biridir:

We were so tired after the overtime (fazla mesai) that we could hardly keep our eyes open.

The new manageress (kadın müdür/yönetici) was so harsh (sert) that all the workers feared her.

Soru 13. "Good luck!" my mother --- me.

- A) told
- B) said
- C) told to
- D) said to

Çözüm 13. Doğru cevap D.

A: Bu seçenek yanlış çünkü told dolaylı aktarımlarda kullanılır.

Jane to John: "I can speak two languages."

Jane told John that she could speak two languages.

Soru girişine bakarsak, konuşmanın tırnak işaretleri arasında (direct speech) olduğunu görürüz. Demek ki konuşma henüz aktarıma (indirect speech) girmemiş.

B ve C: B yanlış çünkü to'su yok; say fiili to ister. C yanlış çünkü to'su var; told fiili to edatı almaz.

My mother said to me that she didn't like my plan.

My mother told me that she didn't like my plan.

Ancak, to edatı C seçeneğinden atılsa dahi, bu durumda yine A seçeneğine döneriz. Zaten ne demişler, "Benim oğlum bina okur, döner döner yine okur."

Soru 14. ...he asked me if ---- a long time.

- A) I had been waiting
- B) I had been expecting him
- C) I have been waiting
- D) I have been expecting him

Çözüm 14. Doğru cevap A.

A: Hikayedeki iki kişi karşılıklı konuşurlarken biri diğerine bir soru soruyor:

Mr Thomson to the girl: Have you been waiting a long time?

Ve bu soru cümlesi daha sonra aktarıma giriyor:

He asked the girl if (ya da whether) she had been waiting a long time.

Not: Soru sorma işi simple past tense'te (**asked**) gerçekleştiğine göre, sorunun içinde geçen diğer zamanların da asked fiiline bağlı olarak bir derece uzak/eski zamana taşınması gerekir. Bu nedenle, karşılıklı konuşmadaki have, **had** olarak aktarılmıştır.

B: Expect'in içinde bir beklenti gizlidir; wait ile karıştırmayınız. Expect şöyle bir mizansende kullanılabilirdi: Hikayedeki kız Mr Thompson'u beklemektedir. Ama bu kişinin yerine Mr Jones çıkabilir:

Mr Jones: Excuse me. Are you waiting for Mr Thomson? (**expect değil**)

Miss Baker: Oh, yes, indeed. Are you Mr Thomson?

Mr Jones: No, I'm afraid he's out at the moment. I'm Mr Jones and Mr Thomson asked me to meet you.

Miss Baker: Oh, it's very kind of you. But I expected Mr Thomson to meet me personally. (**wait değil**)

Soru 15. Is her ---- than mine?

- A) shorter hair
- B) hair shorter
- C) hair more short
- D) more short hair

Çözüm 15. Doğru cevap B.

A ve D: Her iyelik sıfatı kendisinden sonra isim ister:

her hair, her book, her car vs.

A seçeneğinde shorter ve hair kelimeleri yer değiştirirse, cevap ortaya çıkar:

Is her hair **shorter than** mine?

Ancak, aynı değişikliği D seçeneğinde yapsanız dahi, doğru bir cevap elde edemezsiniz:

Is her hair **more short** than mine?

Çünkü short tek heceli bir sıfattır ve 2. derece kuruluşta more değil, -er eki (suffix) alır.

Soru 16. Phone me when you get ---- .

- A) to home
- B) at home
- C) in home
- D) home

Çözüm 16. Doğru cevap **D**. Home'dan ötürü üzerinde dikkatle durulması gereken bir soru.

A: Çok yaygın kullanılan bir kelime olduğu için home to edatı almaz.

I am going home.

He got home late.

Bulunma / lokasyon belirtirken at alabilir de, almayabilir de:

I am at home. = I am home.

Ancak, **from** edatının varlığı halinde işler değişir:

I am a long way **from** home.

Yukarıdaki cümleyi from olmaksızın kuramayız. O halde, istisna **to** (biraz da at) için geçerlidir diyebiliriz. Ne yazık ki to edatının bu istisnai durumunun da istisnası vardır: home ismi kendisinden önce bir iyelik sıfatı alırsa, bu sıfat to edatının kullanılmasını zorunlu kılar:

I am going **to my** home.

Soru 17. When ---- a game of football?

- A) had you last
- B) did you last have
- C) last had you
- D) did you have last

Çözüm 17. Doğru cevap **B**.

A ve C: Soru cümlesi içinde başkaca bir fiil olmadığına göre, **had** A ve C seçeneklerinde yardımcı değil, ana fiil olarak görev yapmaktadır. Oysaki simple past tense bir soru cümlesi kurmak için did yardımcı fiiline gerek vardır:

When did you have that operation (ameliyat)?

D: Çok iyi başlamış bir iş, last zarfının yeri nedeniyle berbat olmuş (söz dizini/word order hatası). **Zarflar** genellikle yardımcı ile ana fiil arasına girerler:

When did you **last** go to a movie (sinema)?

He has **never** said a good word to anyone.

You will **always** be a close friend of mine.

Soru 18. I can't find the book ---- .

- A) nowhere
- B) everywhere
- C) anywhere
- D) somewhere

Çözüm 18. Doğru cevap C.

A: Kendisi de olumsuz olduğu için, nowhere'in olumsuz cümlelerde yeri yoktur. Doğru cevap A olacak şekilde soru cümlesini değiştirirsek:

I can find the book nowhere.

(Ya da başka bir deyişle: The book was nowhere to be found.)

B ve D: Bu seçeneklerde verilen yer zarfları olumsuz değil, olumlu cümlelerde kullanılabilir:

I have lost the SIM card **somewhere** in the house.

I have looked for the book **everywhere** in the house.

I need to find **somewhere** to stay for the night.

Soru 19. There's not much news in today's paper, ---- ?

- A) isn't it
- B) are there
- C) is there
- D) aren't there

Çözüm 19. Doğru cevap C.

C: 'There is not' ifadesinin kuyruk soru biçimi (tag question) 'is there?' olmalıdır. Kuyruk sorusu sorarken aşağıdaki bazı temel kurallara dikkat edilir:

1) Cümlenin tense'ine bakılarak yardımcı fiil tespiti yapılır: Ahmet **is** a tall boy.

2) Bu yardımcıının işareti tersine çevrilir (olumluysa olumsuz - olumsuzsa olumluya):
is à isn't

3) Öznenin zamiri alınır ve yardımcıdan sonra gelmek üzere kuyruk sorusu tamamlanır:
Ahmet **is** a tall boy, **isn't he**?

İki bonus örnek:

Ali and his wife have a house, don't they?

Your mother had an operation, didn't she?

Soru 20. Fred doesn't like babies. ---- Jill.

- A) Nor does
- B) So doesn't
- C) So does
- D) Nor doesn't

Çözüm 20. Doğru cevap **A**. (Bkz. bu sınavın 6. soru çözümü ve DBS 1/s 38.)

B ve C: So, olumlu cümlelere ekleme yapmak için kullanılır:

Rıfat: I like playing cards (İskambil oyunlarını severim.)

Sedat: So do I. (Ben de severim/öyle.)

So, ne olumsuz bir cümleye ekleme yapabilir, ne de kendisi olumsuz bir çekim alabilir.

Rıfat: I didn't like his attitude (tavır).

Sedat: **So** did I. (x) / **So** didn't I. (x)

D: Kendisi olumsuz olduğu için nor (= not or) olumsuz bir cümlede kullanılamaz:

Fred doesn't like babies. Nor **doesn't** Jill. (x)

Nor ile başlayan cümledeki not eki çıkartılırsa, sorun ortadan kalkar:

Fred doesn't like babies. Nor **does** Jill. (Ü)

Soru 21. He often tells stories ---- .

- A) what people laugh at
- B) which people laugh
- C) that people laugh at
- D) at what people laugh

Çözüm 21. Doğru cevap **C**.

A ve D: Laugh fiili birine ya da bir şeye gülmek anlamında at alır.

People will laugh at you if you wear that funny (komik) hat.

A seçeneğinde verilen **what** bir soru kelimesidir ve ismin yerine geçer, yani isim cümlesi bağlantı elemanı olarak çalışır:

He knows what people laugh at.

O, insanların neye güleceğini bilir.

Ancak, cümlede isim kullanırsanız, hataya neden olursunuz:

He knows **the stories** what people laugh at.

O, insanların neye **hikayelere** güleceğini bilir.

B: Which pekala bağlaç olarak bu cümlede görev alabilir. Ancak, bu durumda laugh fiili at edatına ihtiyaç duyar:

He often tells stories which people laugh. (x)

He often tells stories which people laugh at. (ü)

At edatını yan cümlenin başına alıp ikinci bir alternatif oluşturabiliriz:

He often tells stories at which people laugh. (ü)

Not: That kendisinden önce edat almayacağı için aynı alternatifi that ilgi zamirine uygulayamazsınız:

He often tells stories that people laugh at. (ü)

He often tells stories at that people laugh. (x)

Soru 22. Let's not ---- tonight. There's a good film on television.

- A) to go somewhere
- B) go to somewhere
- C) go nowhere
- D) go anywhere

Çözüm 22. Doğru cevap **D**.

A: Let, kendisini izleyen fiilleri yalın halde ister; to mastar fiile izin vermez:

Let's have a game of football. (Hadi gelin futbol oynayalım.)

Let's not play cards now. Let's play it later.

Ayrıca, somewhere olumlu iken soru cümlesi olumsuzdur. Dolayısıyla, mastar fiil to cümleden atılsa dahi A seçeneği yine de doğru cevap olmaz:

Let's not go **somewhere** tonight. (x)

B: Somewhere, anywhere vs. yer zarfları ya da zamirleri kendilerinden önce to almazlar:

- Where are you going?

- I'm going nowhere. Just wandering around (etrafta dolaşmak).

Ayrıca, somewhere olumlu iken soru cümlesi olumsuzdur. Dolayısıyla, to edatı atılsa dahi B seçeneği yine de doğru cevap olmaz (Bkz. A seçeneği).

Önemli not: İngilizce'de to iki farklı görevde bulunur:

1) Mastar (infinitive) fiil (-mek/-mak anlamında): I want to drink some water.

2) Edat (preposition): I am going to Ankara.

C: İki olumsuz yine yan yana gelmiş: not ve nowhere.

Soru 23. The baby is crying! Will you ---- while I prepare his milk?

- A) tear him up
- B) look after him
- C) care him
- D) make him up

Çözüm 23. Doğru cevap B.

A: tear up: yırtmak, söküp atmak, parça parça etmek

He tore up the letter to avoid (engellemek) others from reading it.

B: look after: bakmak, ilgilenmek, bakımını üstlenmek

He is looking after his disabled (sakat) mother.

That nurse looks after bedridden (yatalak) patients.

C: Yapı, care for ya da take care of şeklindedir.

I don't care for her any more now that she has got married to another man.

Please, take good care of yourself. (Kendine iyi bak.)

D: make up: makyaj yapmak, ikmal etmek, (bir eksikliği vs.) gidermek, bir bütünü oluşturmak

How can we make up for the losses (zarar, ziyan)?

All substances are made up of molecules.

Soru 24. A secretary's job isn't always easy ---- .

- A) of to do
- B) for doing
- C) of doing
- D) to do

Çözüm 24. Doğru cevap D.

A ve C: A seçeneğinde of edatını takiben to V1 fiil kullanılmış olması büyük bir hatadır. Edatlardan sonra fiillerin ing halleri gelir:

He was accused (suçlanmak) of taking bribes (rüşvet).

Sıfatlardan sonra ise fiillerin to V1 halleri kullanılır:

It is nice to meet (tanışmak) you.

I am happy to be with you.

We were sorry to hear that he had bankrupted (iflas etmek).

Sıfatlar **for** edatını şahıslarla birlikteyken alırlar ve daha sonra amaç gösteren **to** ile yollarına devam ederler:

It is easy for me to solve this problem.

It is difficult for children to choose right from wrong (doğruyu yanlıştan ayırt etmek).

Not: Bkz. bu sınavın 11. soru çözümü ve DBS 1/s. 24

B: Amaç ve araç arasındaki farka daima dikkat ediniz:

These glasses are good for reading. (Gözlüklerin amacı olamaz. Bu nedenle, for reading yerine to read ifadesi kullanılamaz.)

He bought these glasses to read books. (Bir insan, bir işi bir amaç gözeterek yapar. Bu nedenle, to read yerine for reading ifadesi kullanılamaz.)

Soru 25. --- was fine, I sat out in the garden.

- A) For it
- B) As it
- C) For there
- D) As there

Çözüm 25. Doğru cevap **B**.

A ve C: For (= because, since) sebep anlatır, ancak bağlaç olarak cümle başına gelmez. Sonuç anlatan cümlelerin kendisinden önce verilmesini ister.

I was exhausted (tükenmek). For, I had been working non-stop for 10 hours.

Ayrıca, C seçeneğinde (ve **D** seçeneğinde) varlık-yokluk anlatan there var, ancak varlığından bahsedilecek herhangi bir isim yok.

There is fine. (**x**)

There is a fine (şık vs.) gentleman waiting for you in the lounge (salon).

Soru cümlesi havadan söz etmektedir ve hava yerine it zamiri kullanılabilir:

It (= The weather) is fine.

It (= The weather) is rainy.

B: as = because, since. Bu görevde as bağlacını tanımayan yoktur. Biz, size as'in farklı bir görevini gösterelim:

As it is you, I will make some more discount.

Senin hatırın için biraz daha indirim yapacağım.

Soru 26. While we were travelling ---- , it started to rain.

- A) towards London in my car
- B) towards London by my car
- C) against London in my car
- D) against London by my car

Çözüm 26. Doğru cevap **A**.

B: Car, genel bir vasıta türü olarak by edatı alır:

Many people in İstanbul travel to work **by car** and then they complain about the traffic.

Ancak, my car diye genel bir vasıta cinsi olamaz. By edatından, genel vasıtalarla yapılan yolculukları anlatmak için yararlanılır ve cümle bu araçların yalın isimleriyle kurulur.

I travelled by plane.

It is safe to travel by train.

C ve D: Against karşıtlık, zıtlık, tepki, anlaşmazlık gösterir. Bu insanlar Londra'ya savaşa gitmediklerine göre C ve D saf dışı kalırlar.

I am against privatization (özelleştirme) of telecommunications services.

Chelsea is playing against Fenerbahçe.

Soru 27. Jack brought us ---- cheese.

- A) enough of
- B) too many
- C) some more
- D) a lot

Çözüm 27. Doğru cevap **C**.

A: Bu seçenekte of edatı fazla. Enough sıfatı herhangi bir edata ihtiyaç duymadan isme bağlanabilir:

Jack brought us enough cheese.

A seçeneğinin doğru cevap olabilmesi için soru cümlesinde biraz değişiklik yapmak gerek:

We had enough of that Danish cheese. Don't buy any more.

O Danimarka peynirinden yeterince yedik. Artık alma.

Örnekten anlayacağınız gibi, özel/belirli bir isimden bahsediyorsak, enough bu tür bir isme doğrudan bağlanamaz. İşte o zaman of edatı devreye girer.

B: Many, sayılamayan bir isim için (uncountable noun) uygun bir miktar belirleyici (quantifier) değildir. Many, sayılabilen isim ister (countable noun):

I have too **many friends** to keep their names in mind.

D: Bu seçenekte of eksik. Bildiğiniz gibi, a lot ifadesi of edatı olmadan herhangi bir isme bağlanamaz:

Jack brought us **a lot of** cheese.

C: İk bakışta doğru cevaba pek benzemiyorsa da, C seçeneğinde herhangi bir hata yok. Gerçi more'un hangi iki unsuru karşılaştırdığı belli değil, ancak bu da gramer açısından bir kusur değil. Aşağıdaki örnek cümleyi irdeleyelim:

We need some more workers.

Daha fazla işçiye ihtiyaç duyduklarına göre, konuşmacının firmasında zaten belli bir sayıda çalışan olduğu anlaşılıyor. Konuşmacı da bunu bir kez daha beyan etmeye gerek görmeden derdini anlatıvermiş. Aynı cümleyi, karşılaştırmanın ikinci ayağını da içerecek şekilde kurmak mümkündür:

We need some more workers than we already have.

Soru 28. ---- draw very well.

- A) These both children
- B) Both of they
- C) Both them
- D) Both these girls

Çözüm 28. Doğru cevap **D**. (Bkz. DBS 1/s 27.)

A: These bir işaret sıfatıdır ve işaret ettiği isimle (children) birlikte bulunması gerekir:
Both these children....

B: Bazı kurallar vereceğiz. Lütfen dikkatle inceleyiniz:

1) Both özne durumunda bulunan şahıs zamirlerinden önce kullanılamaz:

both **we**, both **they**

2) Both, zamirleri objective (nesne) durumunda ister ve bu zamirlere bağlanabilmek için kaynaştırma görevinde of edatına gerek duyar:

Both **of us**, both **of them** (v)

Both **us**, both **them** (x)

3) Both bir isme of yardımıyla bağlanabileceği gibi, bu işi aracıya (of) gerek kalmadan da başarabilir:

Both of these children... (v)

Both these children... (v)

Both of the books... (v)

Both the books... (v)

Soru 29. To travel from England to Scotland you ---- a passport.

- A) mustn't have
- B) haven't got
- C) don't need
- D) needn't

Çözüm 29. Doğru cevap C.

A: Mustn't have bir olumsuz zorunluluktan söz ediyor:

You mustn't smoke in class.

We mustn't violate (ihlal etmek) others' rights (hak).

Soru cümlesinde zorunluluk yok; bilakis, bir zorunluluğun ortadan kalkması durumu var:

If you are a Turkish citizen (vatandaş), you don't need a passport to travel to Northern Turkish Republic of Cyprus (Kıbrıs).

B: Bu seçeneği doğru cevap sayan arkadaşlarımıza şöyle seslenmek istiyorum:

If you haven't got a passport, sit where you have been sitting.

Otur oturduğun yerde yoksa eğer bir pasaportun.

D: Need + isim ikilisi doğrudan kullanılabilir:

It is raining. I **need an umbrella** (şemsiye).

Cümlede herhangi bir yardımcı fiil bulunmadığına göre, need ana fiildir. Ana fiil need olumsuz yapı kurarken yardımcıya ihtiyaç duyar:

It has stopped raining. I **don't need** an umbrella. (v)

It has stopped raining. I **needn't** an umbrella. (x)

Önemli not: Cümlede need dışında başka bir fiil olsaydı, (yani need yardımcı fiil konumunda bulunsaydı) olumlu yapı tek, olumsuz yapı ise iki alternatifte kapısını açabilirdi:

I need to buy an umbrella.

I don't need to buy an umbrella **ya da** I needn't buy an umbrella.

Soru 30. Your pen's on the floor. ---- .

- A) Pick it up!
- B) Pick up it!
- C) Take it up!
- D) Take up it!

Çözüm 30. Doğru cevap A.

A: pick up: (bir şeyi yerden vs.) kaldırmak, (ağaçtan vs.) toplamak, (birini bir yerden) almak

The apples have ripened (olgunlaşmak). Let's pick some up.

B: Phrasal verb'ler bir fiil + edat ya da edatlardan oluşur. Bunlardan birçoğu aralarına bir isim ya da zamir girmesine ses çıkarmazlar:

Pick **the pencil** up! **ya da kısaca** Pick **it** up!

Ancak, aynı phrasal verb'ler kendilerinden sonra sadece isim kullanılmasına izin verir, zamirlere ise kapılarını kapatırlar:

Pick up **the pencil!** (v)

Pick up **it!** (x)

C: take up: (bir işe vs.) başlamak, (yeni fikirler vs.) benimsemek

She has recently taken up yoga.

Following his visit to the USA, he took up new ideas.

Soru 31. I like cheese and eggs ---- .

- A) for breakfast
- B) for the breakfast
- C) with breakfast
- D) with the breakfast

Çözüm 31. Doğru cevap A.

C: 'Çayı simitle severim.' demek isteseydik (I like simit with tea) with'i kullanabilirdik. Ama kahvaltıyla yumurta yenmez; kahvaltıda yumurta yenir. Kahvaltının kendisi yenecek bir şey olmayıp yaptığınız eylemin adıdır.

We had fish **for** dinner.

What have you cooked **for** lunch?

B: Soru cümlesinde özel bir kahvaltıdan bahsedilmediği için breakfast isminin the alması doğru değildir. (10. sorudaki 'I was in bed.' örneğini hatırlayınız). Her gün düzenli olarak yenen yemekler (breakfast, lunch, supper ve dinner) için belirli artikele (the) ihtiyaç duyulmaz:

I had lunch with a friend.

Ancak, özel bir yemek vs. için kural bozulur:

Do you remember **the dinner** we had in that restaurant by the seaside?

Soru 32. Do you like the cakes? I don't like ---- .

- A) all them
- B) them all
- C) every
- D) everyone

Çözüm 32. Doğru cevap **B**.

A: Both'a benzer şekilde (bkz. soru 28), all zamiri de kendisinden sonra başka bir zamire doğrudan bağlanamaz:

I have ten students. All **them** are from Niğde. (x)

Ama of edatı bu sorunu ortadan kaldırır:

I have ten students. All **of them** are from Niğde.

B: Bir cümlelerin ortasında ya da sonunda, özellikle vurgu arttırmak amacıyla all (ya da both) kullanılabilir. Bu durumda, all (ya da both) kendisinden önce gelen bir zamire doğrudan bağlanabilir:

I've made us all something to eat. (Hepimize yiyecek bir şeyler hazırladım.)

I am inviting you all to my wedding ceremony. (Hepinizi nikah törenime davet ediyorum.).

There were 50 patients in the morning. Has the doctor examined them all?

Aynı cümleleri, all yerine both kullanarak tekrar kurarsak:

I've made us both something to eat. (İkimiz için yiyecek bir şeyler hazırladım.)

I am inviting you both to my wedding ceremony (İkinizi de nikah törenime davet ediyorum.).

There were 2 patients waiting for the doctor. Has she examined them both? (...Doktor ikisini de muayene etti mi?)

C: Bu yapıyı **every + sayılabilen tekil isim** olarak tanırız.

I see her every day.

I've got every CD that this singer (şarkıcı) has ever made.

C seçeneği every diye başlamış ama devamını getirmemiş. Every tek başına hiçbir şey ifade etmez:

I have eaten **every** on the table. (x)

I have eaten **every fruit** on the table.

Not: Eğer açıkça isim belirtmeden 'Masanın üzerindeki her şeyi yedim.' demek isterseniz, everything belgisiz zamirinden yararlanabilirsiniz.)

D: Everyone herkes demektir. Halbuki biz keklerden bahsediyoruz. Acaba soruyu hazırlayan kişi herkesi kek yerine mi koymuş?

Everyone liked the cakes that I had baked (pişirmek).

Soru 33. Children shouldn't leave their toys on the floor. They should ---- .

- A) put out them
- B) put off them
- C) put them away
- D) put them off

Çözüm 33. Doğru cevap **C**.

A: put out: söndürmek

The firemen had great difficulty in trying to put out the fire.

B: put off: ertelemek, geciktirmek

As she is afraid of dentists, she keeps putting off going to one. (... , diş hekimine gitmeyi devamlı erteliyor.)

Önemli not: Them zamiri phrasal verb'ün arasında yer almadığı için A ve B seçenekleri bu bakımdan da hatalı kuruluşa sahiptirler. Üşenmeden bakınız: soru 30/B.

C: put away: (bir şeyi) kaldırıp yerine koymak

Will you please put away those files (dosya)?

Soru 34. Where can we get a ball? Let's ---- .

- A) lend one from John
- B) lend John's one
- C) borrow one of John
- D) borrow one from John

Çözüm 34. Doğru cevap **D**.

A ve B: Bu seçenekler ödünç vermekten söz etmeye çalışmış ama onu da tam olarak becerememiş.

lend something to somebody: birine bir şey ödünç vermek

B seçeneği belki aşağıdaki gibi bir cümlede bir anlam ifade edebilirdi:

lend John's ball to David: John'un topunu David'e ödünç vermek (Nasıl olsa top bizim değil. Başkasına ödünç vermekten ne çıkar!)

Dikkat: Lend John's one ifadesinde, one hatalıdır. Bir insana ait bir eşyadan ikinci kez söz ederken (kısaltma yapmak için) aşağıdaki yolu izleriz:

John's ball (John'un topu) – John's (John'unki)

our teacher's book (hocamızın kitabı) – our teacher's (hocamızınki)

C: Küçük bir değişiklik yaparak, bu seçeneği doğru cevap haline getirebiliriz:

Where can we get a ball? Let's borrow one of **John's**.

John'a 's takısı getirerek, anlamı aşağıdaki gibi düzeltmiş oluruz:

... John'unlardan (John'un toplarından) birini ödünç alalım.

D: borrow something from someone: birinden bir şey ödünç almak

Soru 35. I ---- home at half past six.

- A) was at
- B) come at
- C) arrive in
- D) go to

Çözüm 35. Doğru cevap **A**. Home isminin, gramerde özel bir yeri olduğunu söylemiştik. (Bkz. 16. soru)

B: At edatını at; bu seçenek doğru cevap olsun:

I come home at half past six.

Come to edatına açıktır:

Come to our new house! I'm sure you'll like it.

Home ise aynı edata kapalıdır:

Will you come home early tonight?

C: Bu seçenekte verilen in edatı at olsaydı ikinci bir doğru cevabımız olabilirdi. Çünkü home at edatına kapalı değildir (I am at home.); ancak, ona mahkum da değildir (I am home.).

D: To edatı cümleden atılmalıdır.

I go home at half past six.

Soru 36. I ---- early, but on Sundays I stay in bed late.

- A) usually go up
- B) usually get up
- C) used to go up
- D) used to get up

Çözüm 36. Doğru cevap **B**.

A ve C: Sabah kalkmak get up olduğuna göre, A ve C seçeneklerini değerlendirme dışı bırakabiliriz.

Prices are going up (yükselmek/artmak).

D: Bu seçenek geçmişten bahsediyor. Halbuki cümle geniş zamanda devam ediyor. Ancak, aşağıdaki gibi bir cümle kuruluşunda used to get up doğru kabul edilirdi:

I used to get up early, but now I don't. (Eskiden erken kalkardım ama artık kalkmıyorum/ artık bu alışkanlığımdan vazgeçtim.)

Soru 37. When ---- Mr Jones?

- A) you have met
- B) you did meet
- C) you met
- D) did you meet

Çözüm 37. Doğru cevap **D**.

A, B ve C: Ne A, ne B, ne de C soru kuruluşuna sahip. Üstelik when geçmişte daima past tense'i tercih eder, present perfect (A seçeneği) ile işi olmaz.

Soru 38. The girls ---- talked to were quite happy.

- A) we
- B) which we
- C) those we
- D) what we

Çözüm 38. Doğru cevap **A**.

A: Bu seçenekte, iki cümleyi (ana cümle ve sıfat cümlesi) bağlayan who ilgi zamiri düşmüş.

The girls we talked to were quite happy. = The girls who we talked to were quite happy.

Birleşik cümleyi iki bağımsız cümle haline getirdiğimizde:

Birinci cümle: The girls were quite happy.

İkinci cümle: We talked to the girls.

Ortak unsur: the girls

Ortak unsur yerine kullanılacak ilgi zamiri: who

İlgi zamiri ve bağlı olduğu sıfat cümlesinin birleşik cümle içindeki yeri: Birinci cümlede öznenen (the girls) sonra (The girls who we talked to were quite happy.)

Who atılabilir mi?: Evet, çünkü kendisinden sonra zaten bir özne var, yani who atıldığında talk fiili öznesiz kalmıyor.

B: Which cansız varlıklar ve cinsiyeti belli olmayan hayvan, bitki, böcek vs. için kullanılır.

C: The girls diye tanımlayıcı / belirleyici bir artikelle işe girişikten sonra C'deki those'a ne ihtiyacımız kaldı. O zaman the artikeli atalım ve cümleye 'Those girls...' diye başlayalım.

Those girls we talked to were quite happy.

Ara (hatırlatıcı) cümle yapmak için those'dan aşağıdaki gibi yararlanmak mümkündür:

The girls, you remember those (who) we sold the car, are here now.

Hani şu arabayı sattığımız kızlar var ya, işte onlar geldiler.

D'deki what, sadece the girls ismini değil, başka isimleri de asla tanımlayamaz, tarif edemez. Çünkü what özünde bir soru kelimesidir ve ismi içinde barındırır:

This is what your brother did to me.

Bak görüyor musun kardeşinin bana yaptığını. (Yapılan şeyin ne olduğu belli değil!)

Soru 39. Tony likes walking in the country and ---- .

A) also does Mary

B) so does Mary

C) Mary likes also

D) so Mary likes

Çözüm 39. Doğru cevap **B.** (country: kırsal bölge, şehir dışı, sayfiye yeri)

A seçeneğinin ilk hatası devrik bir kuruluşa sahip olması. Düzgün kuruluş Mary also does şeklinde olmalıydı. Ancak, bu defa da başka bir sorun ortaya çıkıyor: Kısa cevap ya da karşılıklarda also yerine too ya da as well tercih edilir:

- I have got a car.

- I have too.

- She is very beautiful.

- Her sister is as well.

B: Olumlu cümlelere ekleme yapmak için so + yardımcı fiil + özne yapısından yararlanırız:

- I can see a ship in the distance (uzak).

- So can I.

Önemli not: Bu önemli konuda en küçük bir eksikliğiniz varsa, ileride gireceğiniz İngilizce sınavlarda gereksiz puanlar kaybedersiniz. Onun için hiç üşenmeden (Bkz. 6. ve 20. sorular)

C: Kısa karşılıklarda also ifadesinin iş görmeyeceğini sizlere A seçeneğinde açıklamıştık. C seçeneğinin also dışında ikinci bir hatası daha var: kısa cevap ya da karşılıklarda yardımcı fiil kullanılır.

- Tony likes walking in the country.

- Mary does too / as well.

İsterseniz yardımcı yerine ana fiili kullanabilirsiniz fakat bu (ana) fiili tek başına bırakmamak koşuluyla:

- Mary likes it (= walking in the country) too / as well.

Unutmayınız! İngilizcedeki ana fiilleri nesnesiz bırakamazsınız:

- Have you eaten the rice (pilav)?

- Yes, I **have eaten**. (x)

Doğrusu:

1. Yes, I **have**. **ya da**

2. Yes, I **have eaten it**.

Soru 40. ---- it is from Bristol to Glasgow!

A) What long a way

B) What distance

C) How long way

D) How far

Çözüm 40. Doğru cevap **D**.

A: Ünlem cümlesi What a long way şeklinde kurulmalıydı:

What **a long way** it is from Bristol to Glasgow! (Bristol - Glasgow arası ne kadar uzun bir yolmuş!)

Cümleyi düz halde tekrar kurmak istersek:

It is **a long way** from Bristol to Glasgow! (Bristol Glasgow arası uzun bir yoldur!)

B: Öncelikle, what ve distance kelimeleri arasına **a** artikeli girmeli:

What a distance it is from Bristol to Glasgow! (Bristol - Glasgow arası ne kadar uzak bir mesafeymiş!)

Ancak, bu değişiklik sonrasında düzeltme işlemi yine de tamamlanmış olmaz çünkü distance sadece mesafe demektir, bir yerin uzak ya da yakın oluşunu anlatmaz. İngiliz dilinde bir mesafenin uzaklığını vurgulamak için çoğunlukla a long way ya da far kelimelerinden yararlanır.

How far it is from İstanbul to Siberia!

C: (Bkz. A seçeneği.); C seçeneğinde way ismi var. How isimleri pekiştirmez. Ama tek başına long sıfatına/zarfına da itirazı olmaz:

How long your dining table (yemek masası) is!

İki bonus örnek:

How nice it is to see you again!

How happy I am to be with you!

Soru 41. I ---- meet her every day.

- A) used to
- B) wanted
- C) liked
- D) am not able

Çözüm 41. Doğru cevap **A**.

B, C ve D: Bu üç seçenek de to istiyor:

want + to V1

Who wouldn't want to become rich? (Kim zengin olmak istemez ki?)

liked + to V1

I liked to meet her. (Onunla tanışmaktan / buluşmaktan (bir defaya mahsus) hoşlandım.)

liked Ving (genel anlamda bir hoşnutluktan söz etmek istersek, like Ving alır)

I liked meeting her every day. (Onunla hergün buluşmak hoşuma gidiyordu.)

am/is/are not able + to V1 (= can V1)

Some people are able to walk on their hands.

Can - be able to farkını anlamak için 4 altın kural:

1) Anlatılmak istenen şey, bir işin nasıl yapıldığını bilmek (know-how) ise, able to yerine can tercih edilir: Can you dance?

2) Duyu fiilleri ile (see, hear, smell vs.) bir yetenekten söz etmek isterseniz bu işi can model fiilini kullanarak yapabilirsiniz: I can hear someone shouting (bağırarak). / Can you see a ship in the distance?

3) Simple present ve simple past dışında kalan zamanlarda ve ikinci bir model fiilin varlığı halinde can, bayrağı be able to kipine bırakır: a) Have you been able to listen to the lecture?; b) I might be able to help you with your thesis.

4) Pasif fiillerle able to kullanılmaz: The patient can't be operated due to her old age. (The patient **isn't able to** be operated due to her old age. (x))

Soru 42. You said the books were on the desk but ---- there.

- A) there was no one
- B) there were none
- C) there were no ones
- D) was none

Çözüm 42. Doğru cevap B.

A: No one (hiç kimse) belgisiz zamirinin kullanımı insanlarla sınırlıdır:

All my students promised that they would do their homework. But **no one** kept his promise.

B: None (hiçbiri) canlı-cansız ayrımı gözetmeden her türlü ismin yerine geçebilir:

None of my students **is*** interested in memorising (ezberlemek) new words.

None of the keys will open the safe. (Bu anahtarlardan hiçbiri kasayı açmıyor.)

Not:

1) Yukarıdaki örneklerde none bir tür miktar belirleyici sıfat görevini üstlenmiştir.

2) Yukarıda verilen birinci örnek cümlede none tekil bir fiile bağlanmıştır (**is***). Ancak, biraz informal (resmiyet dışı) olmakla birlikte, aynı cümlede çoğul bir fiil de kullanılabilir (**are**). Çünkü none, bir gruba ait bireylere/üyelere teker teker işaret edebileceği gibi, o grubu bütünüyle de karşılayabilir.

3) Bir cümlenin gelişinden, none zamirinin hangi ismin yerine geçtiği anlaşılıyorsa, none of + isim yapısına gerek kalmadan none tek başına iş görebilir:

- How many of the grammar books have you studied?

- None. (= I have studied none of the grammar books.)

We have been looking for a house *within our means* (bütçemize uygun) but have so far found none. (none= no house)

Sonsöz: B seçeneğinde verilen **none= no books**.

C: there were no ones:

Bu seçenekte, one belgisiz zamirine -s takısı eklenerek oluşturulmuş sakat bir yapı var. No one daima tekil yapılı ve tekil anlamlıdır. Ancak, no'dan bağımsız olarak sadece one, -s takısı alarak belirli bir türü diğerlerinden ayırmak için kullanılabilir:

The red **shirts** are cheaper than the white **ones** (= shirts).

D'de there eksikliği hemen göze çarpıyor. Eğer bu eksikliği giderirsek gramer yapısı bakımından karşımıza ikinci bir doğru cevap çıkar (Bkz. yukarıdaki notun 2. maddesi):

B: there were none

D: there was none

'There was none (= not one) ifadesi daha çok, (herhangi bir şeyden) **bir tane bile yoktu** anlamı verir ve pekiştirme görevi üstlenir.

Soru 43. Have you got a ---- , please?

- A) fishes tin
- B) fish tin
- C) tin of fishes
- D) tin of fish

Çözüm 43. Doğru cevap **D**. (Bkz. DBS 1/s. 41).

A ve B: Soruda, konuşmacı bir balık konservesi (a tin of fish) istiyor. İngilizce'de önce kap/kaçak ismi ve daha sonra istenen şeyin ismi gelir:

- a bottle of beer (bir şişe bira)
- a bar of soap (bir kalıp sabun)
- a jar of jam (bir kavanoz reçel)

Not: A beer bottle bira şişesi demektir. Boş şişe vs. toplayan kişiler için ya da boşalmış bira şişelerini satıp zengin olma hayalleri kuran biri için anlam ifade edebilir.

C: Fish hiçbir ek almadan hem tekil hem çoğul anlam taşıdığı için C doğru bir cevap değildir. Ama bir supermarkette, balıkların satıldığı reyona FISHES ismi konulabilir. Çünkü burada satılan balıklar tür olarak birbirlerinden farklıdır.

Bir soru: **a school of fish** ne demektir? (Cevap 50. sorunun sonunda)

Soru 44. John's not been to New York. ---- .

- A) Neither has Ben
- B) Ben hasn't also
- C) Nor is Ben
- D) Ben isn't too

Çözüm 44. Doğru cevap **A**. (Bkz. 6./20./39. sorular).

B ve D'de verilen too ve also olumlu yapılarla kullanılır. Eğer B seçeneği aşağıdaki gibi değiştirilirse, ikinci bir doğru cevabımız olur:

Ben hasn't either.

B ve D seçeneklerinin ikinci bir hataları daha var:

B: Cümle olumluya çevrilse dahi, **also** zarfının kısa cevap ve karşılıklarda tercih edilmediğini söylemiştik (Bkz. 39. soru).

D: Tense hatalı: isn't, hasn't ile yer değiştirmeli.

C: Is yerine has yardımcı bir doğru cevap daha getirir:

Nor has Ben.

O halde, A seçeneğinde neither yerine nor kullanılsaydı, sonuç değişmezdi ve A seçeneği yine doğru cevap olurdu.

Soru 45. How ---- have you been to America?

- A) much time
- B) many times
- C) long for
- D) long ago

Çözüm 45. Doğru cevap B.

A: Bir iş için harcanan zamanı/süreyi sorgulamak amacıyla aşağıdaki gibi bir soru cümlesi kurarsanız, buna kimsenin itirazı olmaz:

How much time did you spend at that stupid cafe?

Fakat 'Amerika'ya ne kadar zaman bulundun?' sorusunu sorarsanız, bu, sopaya ihtiyacınız olduğu anlamına gelir.

B: To have been somewhere, kişinin bir yere gittiğini ama daha sonra oradan ayrıldığını, yani bir zamanlar orada bulunmuş olduğunu anlatır.

I have been to Australia. (Konuşmacı Avustralya'da değil, Avustralya dışında bir yerde.)

I have been to the grocer. (Bakkala gittim ve geri geldim. Artık orada değilim.)

Eğer bu iş birden fazla kez yapılmış ise, sayıyı belirli (two) ya da belirsiz (many) bir şekilde vermek için times (kez, kere, defa) ifadesinden yararlanırız:

How many times have you been to America?

Amerika'da kaç kere bulundunuz?

C: Bu seçenekte verilen long for ifadesinin for'u gereksizdir:

How long have you been **in** America?

Ancak, how long sorusu (kalış) süresini sorduğu için, soru cümlesindeki **to** edatı yerini (yukarıdaki örnekte görüldüğü üzere) **in** edatına bırakmak zorundadır.

For için istisna: Soru, tekrarlardan kaçınılarak, kısaltılmış biçimiyle sorulduğunda genellikle for kullanılır:

- I've been living in Istanbul.

- For how long? **ya da** How long for?

D: How long ago did you go to America? (ago'dan ötürü zorunlu tense)

How long ago, how long for yapısına benzer bir kullanıma sahiptir:

- I once lectured (ders vermek) in Cambridge.

- Oh! How long ago (was that)?

Soru 46. Tell ---- back tomorrow.

- A) Pam to come
- B) Pam come
- C) to Pam to come
- D) to Pam come

Çözüm 46. Doğru cevap A.

A: tell somebody to do something: birine bir şey yapmasını söylemek

I told my students to work hard, though I knew they wouldn't. (Yapmayacaklarını bile bile öğrencilerime...)

Benzer bir kalıp:

ask somebody to do something: birinden bir şey yapmasını rica etmek

Every night our neighbour (komşu) asked us to be quiet (sessiz). Instead, we quietened (sesini kesmek) him and he is now **lying in peace** (huzur içinde yatmak) in Karacaahmet.

B: Seçenek 'Pam to come' şeklinde verilmeliydi (Bkz. A seçeneği). Konuşmacı Pam'e 'Yarın gel' deseydi doğrudan 'Come back tomorrow.' gibi bir emir cümlesi kurardı. Oysaki soru cümlesinde emir doğrudan verilmemiş, dolaylı olarak aktarılmıştır: 'Pam'a yarın gelmesini söyle.' Bu cümledeki **-mek/-mak** mastar fiil olup bu fiilin İngilizce'deki karşılığı **to** infinitive'dir.

Sonuç: Tell Pam **to** come here.

C ve D: Tell to edatına gerek duymadan bir isme bağlanabilir:

I **told him** that I was bored (sıkılmak) with his silly jokes (şaka).

Oysaki aynı cümle yapısı içinde say to edatına mahkumdur:

I **said to him** that I was bored (sıkılmak) with his silly jokes (şaka).

Soru 47. There is a lot of post today but ---- you.

- A) it's nothing for either of
- B) it's nothing for either
- C) there's nothing for either of
- D) there's nothing for either

Çözüm 47. Doğru cevap C.

A: Eğer soru cümlesi aşağıdaki gibi kurulmuş olsaydı, biraz değişiklikle A doğru cevap olabilirdi:

There is a letter today but it (= the letter) is not for either of you. (Bugün bir mektup geldi ama (gelen) mektup ikiniz için de değil / mektup ne sana ne de ona.)

Gördüğünüz gibi, eğer mektup tek ise A seçeneği devreye girebiliyor. Çünkü bu durumda it mektup yerine geçebiliyor. Ancak, A'nın doğru olabilmesi için başka bir değişiklik daha yapılmalı:

nothing (hiçbir şey) belgisiz zamiri cümleden atılmalı, yerine sadece not olumsuzluk eki kullanılmalı. (Öyle ya, it zamiri zaten letter yerine kullanıldığına göre nothing'e ne gerek var!)

There is a letter today but it's not for either of you.

B ve D: Either iki unsurun varlığına işaret eder ama onları birer birer alır:

You can come on Monday or Tuesday. Either day suits me fine. (İki günden herhangi biri bana uyar.)

You can park your car on either side of the street. (Arabanızı yolun istediğiniz yakasına bırakabilirsiniz; ister bu yakaya, ister karşı yakaya.)

O halde either'dan ötürü, soru cümlesindeki you zamiri, tek bir kişiye değil, iki kişinin varlığına işaret etmiş olmalıdır. O zaman da B ve D seçeneklerinde sorun çıkar: either tekil bir unsur ama you çoğul bir zamir. İşte bu nedenle, tekilden çoğula geçişi sağlayacak **of** edatı göreve çağrılır:

Either of you is going to lose. But who?

İkinizden biri kaybedecek. Ama kim? (Herhalde vatandaş!)

Either you, either them gibi yapılar of edatı olmadan bir araya gelemezler:

Either of them

Either of us vs.

Önemli not: A seçeneğinde it zamiri ile ilgili yapılan açıklama B seçeneği için de geçerlidir.

C: There is a lot of post today but there's nothing (= no letter) for either of you.

Bugün çok mektup var ama ikiniz için de bir şey (= mektup) yok.

Soru 48. He doesn't ---- English.

- A) neither speak or write
- B) neither speak nor write
- C) speak or write
- D) speak nor write

Çözüm 48. Doğru cevap **C**.

A ve B: Neither ve nor olumsuzluk taşıyan ifadelerdir. Cümlede kendilerinden başka bir olumsuz yapıya tahammülleri yoktur:

He neither speaks nor writes English.

Örnekten anlaşılacağı üzere, neither or ile değil, nor ile birlikte bulunur. Bu nedenle, A seçeneği bir kez değil, iki kez hatalıdır.

D: Nor bu seçenekteki haliyle hiç bir zaman insan içine çıkamaz. Yukarıdaki açıklamada belirttiğimiz gibi, nor neither ile birlikte olmak zorundadır. Eee, ne demişler: anca beraber, kanca beraber.

He is paralysed (felç geçirmek). He can **neither** speak **nor** move.

Önemli not: Olumsuz bir ekleme ifadesi olarak nor tek başına kullanılabilir:

- John doesn't speak Turkish.

- Nor does his wife.

Peki, burada neden önce neither kullanılmadı ya da neden neither ve nor birlikte değil? Aslında birlikteler. İlk cümledeki olumsuz ifadenin neither olduğunu varsayarsak:

John doesn't speak Turkish. = Neither John speaks Turkish...

nor da ona ekleme yapabilir:

...nor his wife.

İki cümleyi bir araya getirirken biraz da dikkatli olursak:

Neither John nor his wife speaks Turkish.

sorun ortadan kalkmış olur. Speaks fiili her iki özne için de (John ve eşi) ortaktır. Bu nedenle, speaks fiili, işi gerçekleştiren iki öznenin sonra yer alır.

*Peki does yardımcıları nereye gitti? Her iki özne de cümle başında (yani olması gereken yerde) kullanıldıkları için yardımcı fiile gerek kalmadı.

MERAKLISINA NOT:

Soru cümlesinde doesn't olduğu yerde kalsın. Biz neither/nor ikilisi yerine either/or ikilisini kullanalım. Doğru olur mu?

He doesn't either speak or write English.

Hayır, olmaz. Çünkü neither – nor, iki olaydan ikisinin de gerçekleşmediğini anlatmak için yeterlidir (**neither= not either ve nor= not or**). Ancak, aşağıdaki gibi bir durumda bu inadımızdan vazgeçebiliriz:

He either could not come or did not want to. (Ya gelemedi ya da gelmek istemedi.)

Örnekte iki olumsuz var ama bunlardan sadece biri gerçekleşmiş. Bunlardan hangisinin gerçekleştiği bilinmediği için, either – or ikilisi birbirlerini dansa kaldırabilmişler. Haydi hayırlısı!

Soru 49. Is that the man ---- yesterday?

- A) you met
- B) has met you
- C) you've met
- D) met you

Çözüm 49. Doğru cevap **A**.

A: Bu seçenekte who ilgi zamiri düşmüş. İlgili zamirinden (who/that/which/whom) sonra bir özne varsa, ilgi zamirini atarak kısaltma yapabileceğimizi biliyorsunuz. (Bkz. 38. soru)

Is that the man who you met yesterday? (Bu adam dün tanıştığın kişi mi?)
= Is that the man you met yesterday?

B: İki hata var:

- 1) Yesterday ile present perfect yan yana gelmez.
- 2) Fiilin (has met) öznesi olmadığına göre, who ilgi zamirini düşüremezsiniz.

C: Zaman uyumsuzluğu var.

D: İlgili zamiri eksik.

Is that the man **who** met you yesterday? (Bu adam dün seninle tanışan kişi mi?)

Soru 50. The restaurant had plenty of tables but ---- .

- A) one only empty
- B) only one empty
- C) no one empty
- D) no ones empty

Çözüm 50. Doğru cevap **B**.

A'da söz dizini hatası var. Only, one'ı (masayı) vurgulamaktır, empty sıfatını değil.

... one **only** empty

... bir tane sadece boş

B: Hata düzeldi:

... **only** one empty

... sadece bir tane boş

C ve D: Kısa hatırlatma: No one insanlar için kullanılır. Ayrıntılı açıklama için 42. soruya mutlaka geri dönünüz.

Çözüm 43'te sorduğumuz sorunun cevabı:

a school of fish = balık sürüsü